

25.11.2024
KSL/297/03.06.00/2024

Keski-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: KESELY/1400/2024

LAUSUNTO: YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA (YVA-OHJELMA), HILLONEVAN TUULIVOIMAHANKE, SAARIJÄRVI

Keski-Suomen ELY-keskus on varannut Keski-Suomen liitolle tilaisuuden antaa lausunnon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Hillonevan tuulivoimahanketta ja sen sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

YVA-selostuksen mukaan YVA-menettelyn rinnalla etenee erikseen tuulivoimahankkeen osayleiskaavoitus. Hankealue sijaitsee Saarijärven kunnan alueella. Tuulivoimapuistohankkeesta vastaa Myrsky Energia Oy. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kahta varsinaista toteuttamisvaihtoehtoa sekä nollavaihtoehtoa, jossa hanketta ei toteuteta. Tutkittava hankevaihtoehto VE1 käsittää enintään 24 tuulivoimalaa. Hankevaihtoehto VE2 täsmennetään YVA-menettelyssä tehtävien selvitysten valmistuttua. VE2 vaihtoehdossa tuulivoimaloita on vähemmän kuin vaihtoehdossa VE1. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus tulee olemaan enintään 300 metriä. Lisäksi YVA-ohjelmassa tarkastellaan kolmea sähkönsiirtoreittiä. Hankealueelle on lisäksi mahdollisesti tulossa aurinkovoimala sekä sähkön varastointia.

YVA-ohjelmassa on kerrottu Keski-Suomen maakuntakaavoituksen tilanne. Kaavamerkintöjen ja niihin liittyvien määräysten lisäksi tulevat huomioon otavaksi soveltuvin osin maakuntakaavan koko maakuntaa koskevat määräykset, erityisesti Uusiutuva energia- määräys, jota on päivitetty tuulivoiman osalta 8.12.2023 hyväksytyssä Maakuntakaavassa 2040, sekä Luonnonvarat- ja Kulttuuriympäristö - määräykset.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee mm. seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon sijoittumista. Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhteensä 19 seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueita (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä tv, tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava 2040 on hyväksytty 8.12.2023 maakuntavaltuuston päätöksellä, määrätty tulemaan voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 23.2.2024 ja voimaantulosta on kuulutettu 19.3.2024. Hillonevan hankealue sijaitsee osin Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 osoitetun saman nimisen tv-merkinnän alueella. Hankealueen koko on 32 km², kun maakuntakaavamerkinnän koko on 13,4 km². Maakuntakaavasta poikkeaminen edellyttää, että vaikutusten arvioinnissa todetaan, että hanke yksinään ja hankkeen yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa puoltavat hankkeen toteuttamiskelpoisuutta.

Maakuntakaavarajauksessa on huomioitu metsäpeuran vaellusreitit ja lisääntymisalueet sekä pohjanmaan puoleinen uhanalaisen lajin reviiri. Alueen rajauksessa on huomioitu vaikutusten lieventäminen järviolueille ja Pylkönmäen taajamaan. Koska maakuntakaavan tv-merkinnän

rajaus perustuu laajoihin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin, olisi perusteltua tutkia YVA-prosessissa toteutusvaihtoehtona myös maakuntakaavan mukaista hankealuetta.

Maakuntakaavan tv-aluetta Hilloneva koskevat seuraavat aluekohtaiset suunnittelumääräykset: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että suunnitelma tai hanke yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa tarkasteluna ei luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava metsäpeuran vaellusreittien ja lisääntymisalueiden häiriintymättömyys. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu merkittävää haitallista vaikutusta valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille. Alueella on huomioitava vaikutukset maakotkaan.

YVA-ohjelman luonnonsuojelualuelistauksesta (s.85-87) puuttuu Mahasuon alue, joka jää 10 km vyöhykkeelle Hillonevan hankealueesta. Kyseessä on Metsähallituksen suojelutarkoituksiin varaama alue, joka huomioitiin Maakuntakaavan 2040 Lehtomäen tv-merkinnän rajauksessa.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 osalta on huomattava, että se on hyväksytty Etelä-Pohjanmaan maakuntavaltuuston kokouksessa 16.9.2024 ja hyväksymispäätöksestä on kuulutettu 25.9.2024.

YVA-ohjelmassa on tunnistettu, että hankkeella on mahdollisia yhteisvaikutuksia muiden lähialueen hankkeiden kanssa. YVA-selostuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin ja vaikutusten lieventämiskeinojen etsimiseen. On myös hyvä huomata, että maakuntakaavaratkaisu tulee huomioida hankkeen yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Kulttuuriperinnön osalta tulee huomioitavaksi 1.3.2025 voimaan tuleva Valtioneuvoston päätös 7.11.2024 valtakunnallisesti merkittävistä arkeologisista kohteista (VARK) osana valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmistelun yhteydessä on tehty laajoja selvityksiä. Erityisesti tehdyt luonto- ja maisemaselvitykset, on syytä huomioida hankkeen suunnittelussa. Maakuntakaavan 2040 aineistot:
<https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Lausunnon on valmistellut ympäristöasiantuntija Suvi Bayr, suvi.bayr@keskisuomi.fi, p. 040 652 3848.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.